100. szám Sepsi-Szentgyörgy, 1878. vasárnap, november 24. VIII. évfolyam.

Szerkesztőségi iroda: Főpiac, Csulak-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadó hivatal: Pollák Mór könyvnyomdája, hová a hirdetések és előfizetési pénzek bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házipar-egylet“ és a „sepsi-szentgyörgyi önkénytes tüzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek: Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve Egész évre . . 6 frt — kr. Fél évre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények dija: 3 hasábos petit-sorért, vagy annak helyéért 6 kr. Bélyegdij külön 30 kr. Nyilttér sora 15 kr.

A felirati vita.

A felirati vita folyton nagyobb hullámokat vet a képviselőházban. Tisza miniszterelnöknek a követett külügyi politikát megvilágositó nagy beszéde után, melynek hatása ma már egész Európa közvéleményének organumaiban észlelhető, — jött Tóth Vilmos, volt deákpárti belügyminiszter a maga nagy szónoki ékességü s a külügyi politika helyességét bizonyitó nyilatkozatával, nem is emlitve többeket a szabadelvü párt köréből, kik szintén azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy az adott európai viszonyok közt külügyi politikánk a monarchiai s hazai érdekek megvédésére más irányt nem követhetett

Az ellenzéki lapok e jelenséggel szemben folytonosan azt hangsulyozták, hogy a szabadelvü pártnak eddigi szónokai mind Tisza miniszterelnök személyes hivei közül valók s hogy az érdekes jelenetek még csak ezután következnek, mikor a szabadelvü párt elégedetlenei lépnek elő majd, kiknek a párt feliratában az országos aggodalmak hangoztatásával állitólag céljuk volt egyenesen bizalmatlansági szavazatot adni a kormánynak, hogy ezzel a Tisza-kabinet rekonstrukcióját lehetlenné téve, a párt más kiváló férfiainak kormányra jutását idézzék elő

Persze az ellenzéki okoskodás könnyen átlátható s számitásuk is kiválólag egyszerü. Tudják, hogy a Tisza kormánynak saját pártja által történő megbuktatása szakadást idézne elő magában a többségben levő pártban, e szakadás csak a kormányra aspiráló ellenzék kilátásait emelné, sőt a többség megoszlása s az ennek következtében megtörténhető uj pártalakulás még alkalmat is adhatna amaz aspirációk eshetőleges megvalósulására is.

Amint mondtuk, az ellenzéki számitás igen egyszerü, csak az az egyetlenegy hibája, hogy hamis, mert a fötényező, a szabadelvü pártnak ohajtott meghasonlása egyáltalán nem akar bekövetkezni. A napok mulnak, a szabadelvü párt szónokai váltakoznak s mind inkább csak azon tény bizonysága szaporodik, hogy a kormány álláspontja erős s teljesen meg vannak adva a kabinet rekonstrukciójának feltételei.

Nagy reményeket csatolt az ellenzék Szlávy volt miniszterelnök már napokkal előbb jelzett beszédéhez. Az ellenzéki csalhivások édesgető biztatások, izgató rábeszélések kiválólag ez államférfiu személyére voltak intézve. Körüldongták őt az ellenzéki darázsok bizalmuk kifejezésével, biztatták őt népszerüségének konstatálásával, kapacitálták, hogy részéről csak egy elhatározott lépés kell s körüle mint a Tiszát megbuktató uj miniszter körül fog csoportosulni nemcsak a szabadelvü párt »független« része, de maga az »önzetlenségében csak a haza javát szivén hordó« ellenzék is.

Hanem hát az ellenzék minden fáradsága hasztalan volt, pozba esett. Szlávy felszólalt a felirati vitában s tartott nagy beszédéből kitünik, hogy épen nincs szándéka ellenzéki érdekből faltörő szolgálatot tenni a kormány vára ellen.

Összes politikánk felett most a külügyi kérdés uralg; a kormányválság s maga a haza jövőjének biztossága azon a kérdésen fordul meg, hogy: a nagy keleti válsággal szemben helyes volt-e külügyi politikánk s Bosznia s Hercegovina elfoglalása nyujt-e biztositékot jövő bonyodalmakban leendő veszélyeztetésünk ellen? s igy természetes, hogy Szlávy beszéde is kizárólag e kérdést tárgyalja.

Hanem hát tárgyalási módja s a történeti szemle, melyet a szóban forgó események fölött tart, a vont következések épen nem olyan természetüek, hogy tendenciájuk lekötelezné az ellenzéket, mert azok épen nincsenek ugy elkészitve, mint azok szájaize megköveteli

Szlávy kimutatja alaposan, hogy épen az a hagyományos politika, mely Ausztria államférfiai előtt dogmai magaslatra emelte Törökország integritásának tételét, épen az volt oka, hogy Törökországban az angol, francia s orosz befolyás mindig praevaleált az osztráknak, sőt épen az okozta, hogy az idők folyamában az orosz tekintély oly határtalanná nőtt a török uralom alatt levő keresztyén népségeknél. Kimutatta Szlávy, hogy az európai hatalmi viszonyok 1871 óta, mikor Németország óriási tulhatalommá lett s Franciaország szenvedett nagy vereségei után az európai politika piacáról visszavonulni kényszerült, Oroszország előtt nagyravágyó céljai kivitelére teljesen megnyilt a tér s nem zárta el előle még az orosz terjeszkedés által első sorban fenyegetett Anglia sem. Kimutatta, hogy mi csak egy orosz háboru s a keleti népek összes gyülöletének magunkra háritása árán s csak győzelem esetén tarthattuk volna fel a Törökországot ért katasztrófát, mely vereség esetén nagy valószinüséggel nehezen sujtotta volna monarchiánkat is — Kimondta azon meggyőződését, hogy e létező viszonyok közt nagy vivmány a berlini kongressus, mely az orosz eredményeket nevezetesen összeszoritotta s mely külügyminiszterünk legsajátabb müve s kimondta azon hitét, hogy az e kongresszuson nagy nehezen összehozott Európa érvényesül ezután is az orosz tervek ellen s hogy jövő s az orosz terveknek ellenszegülő érdekszövetségesek elé Andrássy által a talaj kellőleg el van készitve.

A mi a pénzügyi áldozatok nagyságát s az okkupáció célszerüségét illeti, Szlávy osztja azon aggodalmakat, melyek a szabadelvü párt feliratában kifejezvék. Azonban nem követi azon — hogy is mondjuk? — könnyelmü ellenzéki eljárást, mely csupán ez aggodalmunk alapján s a külpolitikánknak még teljesen fel nem fedezett végcéljait s segédforrásait nem is ismerve pálcát tör külpolitikánk s annak vezetői felett. Szlávy elvárja, hogy Andrássy nyilatkozzék s

TÁRCA.

„Kiadó szállas“

— Rajz. —

(Folytatás.)

A hurcolkodók jobbra balra hullatják ingóságaikat. A legkényesebb tárgyakat kosárban viszik, a titokzatosakat pedig épen kézben — Ez itt egy szoknyát és harisnyákat ejtett el; az egy csomó levelet és végrehajtási iratokat, no meg egy pár szentképet is. A kosárban annyi édes emlék lehet, hát a szekrényekben, melyek a bájos házi kisasszonyok uszályos köntöseit rejtik magukban!

Brr! ott egy szekér feldőlt. Megmondtam, — hisz nem támasztották. Van kár; a házi asszony ugyancsak lefetel itt nyilvános helyen az utcán. „Bárcsak itt se volnék“ — mondja a fia, ki már kamasz-éveit tulhaladta.

Jól mondja a közmondás, hogy a háromszori hurcolkodás annyi, mint egy egyszeri leégés. Hja, nem lehet azt Pesten elkerülni, pedig mily drága pénzzel fizetjük meg hordárainkat.

A hurcolkodók közt ott látjuk a szegény Beszédes családot is. Az öreg egyes ingóságait maga viszi, a butorokat pedig jó emberei; hisz az olyan kevés.

Ilonka otthon, az apa nem engedi, hogy fárassza, vagy épen meghütse magát; hideg szél van, az eső is esik. Lám, mily jó apja van Ilonkának! inkább ő fárad, utolsó fillérét is feláldozza, csakhogy leányát óvhassa.

Kevés butorzatát hamar szállitják, rövid időn rendezkedve lesz. Beszédest nagyon szeretik, a fővárosban általánosan ismert és köztiszteletnek örvendő iparos ő. Talán a József-városban jobb keresménye lesz.

Ilonka varrogatni jár, kézi munkája által nehány forintot megtakaritható. Az itt fizetendő házbérösszeg 35 forinttal kevesebb, könnyebben fizethetik; ha takarékoskodnak, nehány forintot félre is tehetnek, Jenőt tanittathatják, tehetsége szép jövőt igér.

Az öreget csakugyan nem hazudtolta meg Jenőbe helyezett bizzlma, összes reménye. Osztályában első eminens volt; két hét óta a miniszteriumtól 300 frt Mária Therézia-féle stipendiumban részesül. Keresztanyja pedig 500 forintot fektetett a takarékpénztárba számára; piciny kamatai is jól fognak szegénynek esni. Igy az apa is remélte, hogy munkásságával és leánya megfeszitett szorgalma által a fentebbi összeget megkétszerezhetik.

Bárcsak ugy lett volna; fájdalom, a tervek nem mindig teljesülnek. Oh be rosz is az! A szorgalom mi hányszor nem talál gyümölcsöző talajra. A szerencsstlenség ujból beütött. Az öreg Beszédest egy napon szélhüdés érte, ugy hogy munkaképtelenné lett.

Ah, hónapos ágy! Kedves olvasónőm, te nem tudod, hogy mit tesz ez, e fogalom nincs meg bölcs szótárodban.

Az őszi délelőtti nap az ablak leeresztett kárpitján erősen kérezkedik be. Nem igy van nálad, szép olvasónőm? Most fölemeled puha vánkosodról kedves fejecskédet, kacsóddal bágyadt szemeiden egyet törülsz és bájosat ásitasz; majd szétvonod az ágy csipkefüggönyeit és a csengő ezüstök hangján beszólitod Rózát, ki szolgálatkészen dugja be bodros vig fejét és igy felel:

— Jó reggelt kisasszony!

Nemde igy van nálad? Oh ne kérdezd a hónapos ágyat! sokszor élvezém már Pesten, azért vagyok bátor azt itten is bemutatni. De kénytelen vagyok vele, hisz Beszédest már ott látjuk, igen, egy szerény vacokban, melyet három-négy forintjával fizetnek harminc napra a szegény emberek. Es lám, oda nyugosznak le. Hány fáradt fej pihen pedig nappal a gyár füstös légkörében mennyit izzadnak, zuditják a kerekeket, mig végre átadják a kész munkát. Mily jól alszanak, semmi gond fejükben, — csak eljuthassanak a pinczelépcsőn oda, mely mellett kék bádogtábla hirdeti, hogy itt Kálucsek Jeremiás kefekötő lakik.

Kilenc óra még nincs este s mégis rámordul Beszédes Jenőre, ki nehány perccel később érkezett meg tanulmányai helyéről.

— Ej, ej, fiatal Beszédes! már megint későn? nem tudja, hogy férjem és a legények rég lefeküdtek, nem dolgoznak a mühelyben?

Oh, hogy hazud e csuf hárpia!

Két inasgyerek még ott görnyed a háromlábu széken a csillogó vizesgolyók előtt s ugyancsak dolgozik.

Végre elérkezik a „fajeramt“, ők is lefeküsznek a különös szerkezetü ágyba, melynek négy fiókja van, akár egy subládás szekrénynek, melyet ha kihuzunk, ott látjuk a szörnyen lapos párnát. Ezen alszik a boldog Gyurka; ugy látszik, jól megtömte gyomrát. Itt betelik, hogy az álmok se mindig boldogok. Alatta van Petyi; a turóslepényből ez is szörnyen beragódott, — ugy nyöszörög, akár a Faust-beli tengeri macskák a boszorkánykonyhán. Nem is szólok a többiről, hiszen mindenik fiókban lidércnyomások vannak. — Oh, oh, be rosz is, mikor a mélyen alvót egy bolond fickó felébreszti sivalkodó hangjával, gyötrelmes beszédeivel, mert éjszakára sokat evett. Elmulik nehány óra; — mély csend, de öt perc mulva Gyurka zavarja meg. Üzik a féktelen bikák; agya a plébánia toronygombján tévelyeg.

Itt alszik Beszédes és leánya is ennyi munkás között.

Kora reggel felszöknek; ez a vasöntőde felé lihegve siet, hogy a második csöngetést beérje, mert ha csak egy percet késik, megtörténik a fizetéslevonás; amott két jogászgyermek siet, dalolva:

„Háborgó Balaton közepén
Csónakázik egy halászlegény.“

A házmester éji pongyolájában felmordul, — faggyugyertyát tartván kezében:

— Ugyan kérem alásan, ne háboritsák ak z sendet, korai az idő! (Folyt. követ k.)

a kormány a költségvetést előterjessze s ezek minőségétől tételezi fel végleges itéletét.

Ez egyedül észszerü alapja a szabadelvü párt feliratának is. A nemzet várja a kormánytól a megnyugtató nyilatkozatot az iránt, hogy külpolitikánk végcéljai üdvösek monarchiánkra s benne hazánk függetlenségére nézve s hogy a pénzügyi terhek nem lesznek olyan nagyok, melyeket budgetünk meg ne birna. Mi a felség több rendbeli ünnepélyes és fontos nyilatkozatai s T i s z a enunciációja után meg vagyunk győződve, hogy e megnyugtatás valóban meg fog történni.

A. M.

---

* **A felirati vitában** nov. 20-án Horváth Lajos és Pauler Tivadar szólottak a többség felirati javaslata mellett, Ugron Gábor piszkolta a Verhovay által benyujtott felirati javaslatot, mig a 20-ki utolsó szónok Szilágyi Dezső egy hosszu nagy beszédben az egyesült ellenzék felirati javaslata mellett nyilatkozott. Rövid viszonzásban azonnal részesitette Tisza miniszterelnök.

—

Az orosz-román conventió megujitása ugy látszik már több a kisértetlátásnál. Az angol kormány ugyanis indittatva érezte magát tudtára adni a román kormánynak. hogy e conventió megkötését sajnálná és saját sorsára bizná Romániát. E gyanu melletl szól az is, hogy a németországi lapok nehány napja pártfogásuk alá vették Oroszországnak dobrudsai ettape-vonalát. Románia tehát a két éjszaki hatalommal tart, és utoljára még az is kiderül, hogy 1877-ben sem volt szükség reá erőszakolni az orosz conventiót.

—

A görög határok rendezésének ügye megmozdult. A porta kész alkudozni, e kérdés tehát elvesztette fenyegető természetét. A török kormány Thesszáliában akar kárpótlást adni Görögországnak annak fejében, ha lemond a berlini congressuson megállapitott határvonalról. Azt mondják, hogy a görög kormány nem ragaszkodik okvetlenül a határvonalhoz, és igy lehetséges e kérdés békés elintézése. A porta már adta engedékenységének jelét a görögök iránt, a görögök pedig követni fogják e példát, ha érdekeiktől kérnek tanácsot. Mert a mi a portáé marad, azt még megkaphatják a görögök, most tehát az oroszok meg a bolgárok javára nem fogják gyöngiteni Törökországot.

—

Az egész olasz királyságban mindenütt tüntetnek Umberto király mellett. Az olaszok szeretete kétség nélkül nagy királyuk iránt, de az a baj, mely mely most az attentátumban nyilatkozott, ugy látszik, mély gyökereket vert. Florencben Orsini-bombákat sütöttek el 18-án este a nép közt, midőn örömét nyilvánitotta a király megszabadulása fölött. Elhiszszük, hogy ezen tett végrehajtói is azon gyilkosok közül valók, a minők mindenütt találkoznak, de azt is bizonyosnak tartjuk, hogy Cairoli politikája nem fogja számukat csökkenteni.

—

Bécs, nov. 19. Konstantinápolyból jelenti a Politische Correspondenz; A minisztertanács megállapitotta a Görögországgal esetleg kötendő szerződés alepelveit. E szerint bő kárpótlást ad a porta Görögországnak Thesszáliában, ha a görög kormány lemond a berlini szerződésben megállapitott határvonalról. Most várják a török meghatalmazott kinevezését a görög határrendezés elintézésére. A török csapatok és a bolgár felkelők csatát vivtak Djuma mellett; sok fölkelő került fogságba.

—

Flórencz, nov. 19. Tegnap este, midőn hazafias tüntetés folyt a Piazza Signorián, két Orsini bombát sütöttek el. Két ember meghalt és többen megsebesültek.

Az olasz király elleni merénylet.

Nápolyi uj hirek szerint a merénylettevőnél az „internationale“ több tagjának levelei találtatlattak s e fölfedezés következtében több internaciónálista elfogatott. További elfogatásokat, hir szerint a törvényhatóság fog elrendelni. A diplomaciai testület a külügyminisztériumba ment, hogy az illető kormányok szerencsekivánatait átadják. Igen sok ember jelent meg a Quirinálban, hogy hireket nyerjenek és kifejezzék szerencsekivánataikat.

Az „Observatora Romana“, a vatikán lapja, erős szavakkal bélyegzi meg a gyilkos durvaságát, ki meg nem indulva a királyné és a koronaherceg látása által, a király után szúrt, mialatt ez lehajolt, hogy sok ember folyamodványát, kik bőkezüségéhez fordultak, átvegye és a ki Cairolit megsebesitette, ki uralkodójának mellét nagylelküen a magáéval födözte. A német nagykövetség 20 án a nagykövetségi kápolnában hála-istenitiszteletet fog tartani, melyre az egész német gyarmat meghivatott.

A diplomaciai testületnek Kendell nagykövet által táviratilag átszolgáltatott szerencsekivánatára adott válaszában Cairoli sebét könnyünek mondta s azt mondta, boldog, hogy királyát vérével védelmezhette. A pápa sürgönyt intézett a királyhoz melyben részvétét fejezi ki a merénylet alkalmából és a királynak szerencsét kiván, hogy a veszélytől menekült. A pápa kéri istent ő felsége egészségének megtartásáért.

B é c s, nov. 18. (Este.) Ma este fogadta a király a két kamara képviseleteit, a mai fogadtatáskor ezt mondta a király: hogy meg van elégedve, hogy a merénylet a hozzá és háza iránti ragaszkodás ujabb nyilvánitásaira adott alkalmat. Nápolyban egyre tartanak a tüntetések. A királyi palota előtt mindig nagy embertömeg ácsorog. Palermóban az egész napon át tüntetések voltak. Azt kiabálták: „Èljen a király!“ „Èljen a szavoyai ház!“ Halál a gyilkosokra és szocziálistákra!“

Ez este több ezer ember vonul át Róma utsáin fáklyákkal és zenével élénk kiabálások között. Lehetetlen a lakosság minden tüntetését, ragaszkodásának minden bizonyitékát fölemliteni. A király Cairoli miniszternek hir szerint az Annunciades-rendet adományozta. A király állapota nem hagy semmi kivánni valót hátra. Cairoli sebe négy centiméter mélységü, de azt hiszik, hogy már holnap el fogja az ágyat hagyhatni.

A lapok állitják, hogy a dőfés, mely Cairolit találta, a király alteste ellen volt intézve. A király nem engedte meg, hogy kocsiját rendőrbiztosok vegyék körül, hogy közvetlen érintkezésben legyen a néppel.

A merénylettevőt tegnap és ma ismételve kihallgatták; azt állitja, hogy nem Umberto királyt, hanem a k i r á l y o k a t á l t a l á b a n gyülöli s azt mondta, hogy sok lapot olvasott. A gyilkos egy sebet és egy zuzódást kapott; valóságos bandita külseje van. Viestában végrendeletét lezárolták.

R ó m a, nov. 18. (Este.) A király ma több személy előtt jegyezte meg, hogy „két levelet kapott, melyek neki a merényletet jelentették“. A követek fogadtatásánál azt mondta, hogy a Basilicata polgárai egy feliratban sajnálkozásukat fejezték ki. Továbbá megjegyezte a király, hogy egyedül a gyilkos a bünös, nem a tartomány. Gyilkosok mindenütt előfordulnak.

R ó m a, nov. 18. (11½ órakor éjjel.) Amade herczeg Turinból Nápolyba utazott; a pályaudvarban üdvözlő kiáltásokkal fogadták. Több küldöttség fog Nápolyba menni.

*

U m b e r t o olasz király elleni merényletről a hivatalos értesités 18-án este érkezett a budapestl olasz konzulatushoz. Még a 17-én esti órákban a budapesti olasz kolonia számos tagja ment a konzulatusi lrodába a részletek felől tudakozódni. Egy uttal felkérte a konzult, hogy hivatalos sürgönyében, melyben a kolonia nevében a merénylet meghiusulta feletti örömét és szerencsekivánatait fogja az olasz királynak jelenteni, emlitse fel név szerint a jelentkezett olasz alattvalókat. — A magyar emigratio azon tagjai, kik számüzetésök idejét Olaszhonban tölték, a merénylet meghiusulta alkalmából 17-én este lakomát rögtönöztek, s az olasz királyhoz Nápolyba üdvözlő táviratot küldtek.

Észrevételek a „háromszékmegyei általános tüzbiztositás tervezeté“-re.

A „Nemere“ közelebbi (98.) számában egy tervezet jelent meg a fenn kitett cimen megyei főjegyző Horváth László ur tollából, mit annál nagyobb figyelemmel olvastam át, mivel már a megelőző számban figyelmeztetve voltunk rá. Legyen szabad egy pár észrevételt tenni rá.

Nézetem szerint nem felel meg a czélnak e g y s z e r. M á s k o r meg igazságtalanságot látok benne. Vajha bebizonyithatnám!

Miért e tervezet? Azért, hogy a t ü z e s e t e k, mik ma már mindennaposak s a miért rögtönbiróságot akarnak felállitani, k e v e s b ü l j e n e k. En azt hiszem, hogy az a terv, ha életbe lépne s a nép tudomására jön annak, hogy a tisztség mekkora pénzalappal rendelkezik, hogy abból minden embernek kerek Háromszéken, minden éghető javai rögtön és pedig minden levonás nélkül kárpótoltatnak, igen sokan épen a tulajdonosok lépnének szerződésre a tüzzel, s könnyen oda adják éghető vagyonukat, avagy csak azért is, hogy minden fáradság nélkül rögtön készpénzt kapjanak érte. Akkor jó éjszakát, s-sztgyörgyi buzgó tüzoltó-társaság! Hisz most is akárhány eset fordul elő, még a cultur Barczavidéken is, hogy beteszik jó drágán rozzant épületeiket a biztositó-társaságba s azután lobbot adnak neki; pedig adójoknak nem tiz százalékát fizetik oda, hanem sokkal többet.

Félek tehát, a mint mondom, hogy a tüzesetek száma n e m a p a d ó b a n, de s z a p o r o d ó b a n fog lenni. Azonban ez csak feltevés, s mint ilyen, nem sokat nyom a latban. De nézetem szerint annyival nyomatékosabb a másik, hogy t. i. i g a z s á g t a l a n.

Ugyan kérem, hogyan lehet igazságosan egy olyan tüzbiztositó társaság alaptőkéjébe fizettetni évenkint olyannal, a kinek csak a teste s a lelke, — a misera plebs contribuenssel, — a ki hátán hordja a házát s kebelében a kenyerét. Már pedig ezek is fizetnek kereset- vagy főadó czimen 2 frt 60 krt, tehát fizetnének évenkint 26 krt. S pedig ezeknek száma nem százakra, de ezerekre megy. Hisz nyomorultak, ha lehet elfutnak a tüz elől, s minthogy mindent magokkal visznek, nincs, mi elégjen, ha pedig történetesen benn égnének, akkor mivel fizetnék meg a fejét? Ez a terv mint i g a z s á g t a l a n, sujtja a szegény napszámosokat.

Igen a n a g y b i r t o k o s o k a t. Vajjon nem szembetünő aránytalanság van abban, hogy teszem N. gróf fizet évenkint 280 frt 55 kr adópótlékot, mig az óriási nagy többség alig 50—60 frt s még is megtörténhetik, hogy N. gróf nincs annyira kitéve a tüzeseteknek, mint az 50—60 frtos a mennyiben az ő lakása tágos udvaron massiv anyagokból van, mig a nagyobb része zsufolt helyen, gyulékony anyagokól. Mint ilyen, igazságtalanul terhelné a kezelő-személyzetet, a kiknek kezelni kellene egy néhány százezer forintot i n g y e n, pedig a pénzkezelés nagy felelőssséggel jár. Legnevezetesebb, hogy még ez évben életbe akar lépni.

Magna petis Phaeton. Tele vagyok mondhatnámmal e tervezetet illetőleg, de azt hiszem, nem lesz szükség rá, mert felsőbb helyen nem hiszem, hogy jóváhagyást nyerjen: a nélkül pedig létjoga nincs nem lehet.

Csulak Zsigmond.

Megnyitó beszéd,

melyet özv. Cserey Jánosné a sepsi szentgyörgyi jótékony nőegylet 1878, nov. 20-iki közgyülésében elmondott

Nőegyleti tisztelt közgyülés!

Becses felhivásuknak engedve, örömmel jöttem elfoglalni e diszes elnöki széket, melyre nem vágytam, melyet nem kerestem, melylyel önöknek, tisztelt tagtársaim, barátnőim, osztatlan bizalma tisztelte meg multamat.

Örömmel foglalom el e diszes elnöki tisztet, mert előttem általa a tetteknek és munkásságnak ujabb mezeje tárul fel.

Midőn tehát szavamat első izben emelem fel e diszes, tisztelt közgyülés szine előtt, első szavam is legyen a köszönet és hála kifejezése a tisztelt közgyülés minden tagja iránt a személyemben helyezett közbizalom- és ragaszkodásért, az uj munkakör megnyitásáért.

A nemes munka és jó cselekedet, a nemes szivnek üdülés, enyhület, és az élet küzdelmeiben számunkra vigasz és remény; ezekre pedig nekünk jelen társadalmi viszonyaink között igen sokszor nagy s z ü k s é g ü n k van.

Ne várjanak azért önök tőlem fényes szónoklatot, én szónok nem vagyok, s talán tévedne, ki köztünk ilyesmire vágynék, a női osztálynak a mult időkben való helyzete és nevelési állása után.

Mindazonáltal engedjék meg nekem, hogy „nőegyletünk“ hivatását és munkakörét egy pár szóban bővebben vázoljam.

A mióta a „nőegyletek“ eszméje bérces hazánkban meghonosult, mindenütt a jótékonyság és nemes tettek lobogóját emelte fel, mely alá tömörült országszerte a nemes szivü és érző keblü női osztály.

Nem vágyott nagy dicsőségre, fényre, hatalomra helyzetének és hivatásszerü állásának elhagyásával, uj helyzet és állásfoglalásra, hanem megelégedett azzal a szerény dicsőséggel, hogy enyhitse a nyomort és inséget, letörölje a siró könyüit, vigasztalja a szenvedőt, táplálja az éhezőt, felruházza azt, kinek nem volt ruhája s vigasztalást vigyen a nyomor és inség szerencsétlen kunyhójába.

S lehet-e ennél fönségesebb és magasztosabb hivatás? A férfivilág gyakran fontol és ridegen s z á m i t, a női szív gyöngéden érez.

A férfiu számitása és politikai tervezete gyakran hoz országokra nem remélt szerencsétlenséget, százakra, ezerekre nyomort és inséget, a női szív nem fontol, nem számit, nem vágyik fényre, dicsőségre, hatalomra, hanem szive gyöngéd érzésétől vezérelteteve, a szenvedést enyhiti, a könyeket törli s együtt érezve a szerencsétlennel, siet a nyomor enyhitésére.

Nem mondom, hogy a női osztályból is nem voltak sokan olyanok, kik női hivatásukon kivül férfiui hatalomra, dicsőségre nem emelkedtek.

Egy Zrinyi Ilona, Erzsébet, vagy második Katalin, egy Pusztovojtow, a történetek lapjain megörökitett nagyságok.

Tisztelettel hajlok meg Erzsébet angol királynő nagysága s kormányzati bölcsessége előtt; de ugy tetszik nekem, sokkal elragadóbb Luiza porosz királyné önfeláldozó erényes élete, midőn hazája szerencsétlenségében önmegadó türelemmel, csüggedést nem ismerő reménynyel gyámolitja s vigaszt viszen kétségbe esett alattvalói közé.

Bámulattal hajlok meg Zrinyi Ilona hőstettei előtt; de nem kisebb dicsőség övedzi Perényinét, ki könynyek közt fekteti sirjokba az elvérzett hősöket hazánk nagy temetőjébe, Mohácsnál.

Bámulattal tekintek második Katalin győzelmeire, hadjáratairа, de sokkal melegebben elragad Bornemisza Anna, ki az uralkodás szenvedélyei és féket vesztett korlátai közt mint szelid angyal kötözi be bérces hazánk sebeit és gyöngéd szeretettel enyhiti a szenvedély kihágásait.

Irigyelje bár valaki Pusztovojtow vitézségét a csatatéren hős vezére mellett; de bennem mélyebb tiszteletet költ egy Radákné, ki nemzetünk gyászos napjaiban árangyalként jelenik meg csaknem minden börtönben ama hősök vigasztalására s szenvedéseik enyhitésére, kik hazánk, nemzetünk dicsőségét legfényesebb hetükkel irták fel a történetkönyv lapjaira. Ilyen özv. Damjanics Jánosné,

ki gyászos napjait a legnemesebb tettekkel vigasztalja.

Szép és bámulásra ragad egy nagy folyam, melynek medre országokat hasit át, azonban medréből gyakran kitör, országrészeket elboritva, ezreket tesz szerencsétlenekké; mennyivel szebb és elragadóbb egy rétet átszelő csendes folyam, mely enyhületet és üdülést visz mindenfelé magával, s melynek partjain bántatlanul nyilnak és illatoznak a viranyos rét ezerszinü tarka virágai.

Ilyennek hiszem én a „nőegyletek“ czélját, mely szerető szivek nemes érzése által vezérelve, hivatva van a jótékonyság, részvét, enyhülés, erény és erkölcsiség virágait ápolni hazai részünkben.

Ilyen egylet lobogóját ohajtanám én kinyitni Háromszék kies rónáin, melyen ezek legyenek a jelszavak: jó cselekedet, részvét, könyörület, a jó és nemes terjesztése, az erény és erkölcs gyámolitása s ezek által kies vidékünk szebb jövőjének biztos fejlődése.

Erre pedig ha valahol szükség van, szigoru itélet nélkül mondom, higyjék el önök, Háromszéken sokszorosan van reá szükség.

„Ugy, de mindezekre áldozat kell, mondhatná bárki is önök közül, — országrészünk jelen mostoha viszonyai között anyagi áldozatot nem hozhatunk e nagy célok kivitelére.“

Elismerem, hogy az idők terhesek, az áldozatok forrásai meggyérültek s anyagi helyzetünk nyomasztó viszonyai ijesztőleg nevekednek, azért hát sokat nem remélhetünk.

Azonban az egyesülésben van az erő, az erőben az élet.

Ha önökben él a nemes szándék az egyesülésre s önökön kivül még százan és ezeren csatcsatlakoznak a magasztos ügy zászlója alá, a mostoha idők dacára sem veszthetünk reményt.

A munkások egyesült erejével, összehordott porszemekből alakul a diszes épület, egyesitett erővel összehordott fövényszemekből hegyek alakulhatnak: igy mi is, ha egyesitett erővel, nemes érzésektől vezéreltetve hordjuk össze a jótékonyság filléreit, nemes hivatásunk e fönséges épülete nagyra növekedend, sokaknak adhat enyhületet kebelében.

Csak akarnunk kell, az egyesitett akarat erőt, az erő életet fejt ki.

Élni pedig annyi, mint jót tenni, a nemest, az erényt és erkölcsöt terjeszteni.

Hitem szerint ez hivatása Sepsi-Szentgyörgy és vidéke nemes hölgyeinek, hogy önmagunknak maradandó becsü emléket, az utókor hálás elismerését megszerezhessük.

Én tehát felveszem és kibontom e lobogót, a költőnek ama szavaival; „hass, alkoss, gyarapits, s a haza fényre derül“. És ezzel magamat a t. közgyülés jóindulatába továbbra is ajánlva, a közgyülés minden egyes tagjának buzgó támogatását szivesen kikérve, a sepsi-szentgyörgyi jótékony nőegylet ideiglenes közgyülését megnyitottnak nyilvánitom.

A háromszéki Erzsébet leányárvaház.

Kézdi-Vásárhely, 1878. nov. 18.

Az 1872-ben alakult háromszéki Erzsébet leányárvaház az iránta tanusitott pártfogás és ügybuzgó bizottság lelkes fáradozásai következtében annyira erősödött, hogy rendes nevelőintézetté fejlődött s „háromszéki Erzsébet árvaleánynevelő intézet“ cim alatt tegnap szervezkedett.

A tanácsház egyik termében megjelent tagokat az intézet létesitésének kezdeményezője, — az egésznek lelke, szelleme és sok tekintetben fentartója: méltóságos báró Szentkereszty Stephanie ő nagysága a legtiszteletteljesebb figyelemben részesitett következő beszéddel üdvözölte:

Tisztelt közgyülés!

Mult évben lejárt volt a három évre meghatározott megválasztatásunk ideje. Ujonnan készült alapszabályaink megerősitve akkorra még nem érkezvén vissza, a gyülés elhalasztani határozta az akkorra kitüzött választást, hogy rövid idő alatt azt ujra tenni ne kelljen; fentebbieknél fogva a mai közgyüles egyik tárgyát ez is fogja képezni. Négy egész éve tehát annak, hogy a mostani bizottság működését kézbe vette.

Ha visszatekintünk az azalatti munkálkodásra és a jegyzőkönyv lapjain is végig nézünk, — nem mondhatjuk, hogy az siker nélkül folyt le. Én azonban azt ohajtottam volna, hogy több siker lássék munkásságunk után.

Nemde, az édes anya, ki gyermekeit mindenek felett szereti, azt ohajtja, hogy az minden tekintetben a lehető legtökéletesebbé fejlődjék s soha meg nem szünik fáradozásával az ő érdekében mindent, de mindent megtenni.

Ily szemmel nézem én is s kell hogy mindnyájan nézzük az árvaházat, annak jövőjét és az érette való munkálkodást. Ebből kifolyólag teljesen megelégedve tetteinkkel soha sem lehetünk és őszintén azt kell ohajtanunk, vajha a lejárt évek intézetünk életében nagyobb mérvü gyarapodásra segitettek volna. Mig zsenge volt még intézetünk és mint zsenge virágnak teljes melegségre volt szüksége, hogy erőre emelkedjék: minden alkalomkor szivökhöz szóltam és lelkesedésre ébreszteni törekedtem a tisztelt tagokat, hogy közös lelkesedésünk áldásos melege hasson az intézet életére s azt fejlődésében erősödésre segitse.

Most, midőn biztos álláspontot kapott és mint hü gond alatti szépen fejlődő fa már kezd erőt érezni magában, most hü vigyázással minden fenyegető szélvészt távol tartani tóle és szerető szorgalommal gyökereit öntözni, ágait nyesni, koronáját idomitani, az egészet mentől szebbé, hasznosabbá tenni, ez hivatásunk, mindez pedig komoly kötelességérzet. Az árvaháznak további fejlődése, erőre emelése és minél szélesebbé terjedése, nevök becsületével teljesen összefügg; mert azok, kik e jótékony intézet létrehozói voltak, nagy szegénységi bizonyitványt tennének le magukról, ha félúton a munkába belefáradva, elvonulnának tőle és ez által világosan bebizonyitanák azt, hogy csak szalmatüz volt lelkesedésök, mely mihelyt az ujdonságnak ingere megszünt, elaludt. Bizom mindnyájukban, hogy ezt tenni soha nem fogják, hanem további teljesen korrekt eljárásaikkal mutatandják meg meg a nemzetnek, a hazának, hogy méltók arra, hogy a jelen, valamint az utókor hálával és tisztelettel hajoljon meg mint olyanok előtt, kik a töldön a legszerencsétlenebb lényeknek emeltek oly célszerü intézetet, mely jövőjüket minden tekintetban teljesen biztositsa, és pedig Háromszékmegye minden atya és anya nélküli leányárvái számára; mert hiszen nem lehet, nem szabad percig is tévesztenünk azon nagy célt, melyért egyesültünk, mindaddig, mig azt el nem értük, müködésünk csak hiányosnak nevezhető.

Valódi férfias kötelességérzettel, erős akarat és kitartással kezet fogva, kell hogy egy szív és lélekkel ennek kivitelére törekedjünk.

Hazánk pénzügyi nehéz helyzete és az általában kedvezőtlen nyomorult életviszonyok még kilátást sem engednek arra, hogy nagyobb összegü ujabb adakozások gyarapithassák intézetünk pénzerejét. Én részemről gyüjtésemet teljesen befejezettnek tekintem, miután Erdély és Magyarhonban ismerőst és ismeretlent e végre megtaláltam. Háromszékmegyében nagyon számosak azok, kik az árvaház javára semmivel sem járultak, hanem most egyelőre ezek adakozására is számitani nem lehet. Nem marad tehát egyéb hátra, mint meglevő tőkénket kell minden lehető módon és különösen gazdálkodás által szaporitanunk, hogy minket nagy célunk kivitelére segitsen. Szigoru és pontos takarékosság kell hogy legyen minden jelszavunk, minden elkerülhető és kevésbé szükséges kiadásokat meg kell kimélnüuk a végre, hogy azzal a fő célra, t. i. az intézet tovább fejlesztésére használjunk és elmondhassuk minél előbb, hogy árvaházunk Háromszék minden árváját magába foglalja.

Hogy ezen szent törekvésünket a mindenható áldásával segitse, szivem egész mélyéből ohajtom, és ezzel a mai közgyülést megnyitottnak nyilvánitom.

Az elnöki megnyitó beszédet követte Nagy Gábor titkári jelentése.

(Folytatása következik.)

Az országházból.

A képviselőház legjelesebb szónokai sorakoznak egymás mellé a felirati vita alkalmából. Tóth Vilmos, Szlávy nagyhatásu beszédeik után Szapáry Gyula gróf is hozzá szólt a vitához s magvas beszédében illustrálta politikai helyzetünket; beszédét igy rekeszté be:

Azon aggodalmak közül, melyek a bizottság felirati javaslatában kifejezve vannak, kétségkivül legfontosabb és legaggasztóbb az occupátiónak pénzügyi következménye. Ènc kérdést felette fontosnak tartom, mert a történt események kétségkivül igen megzavarták azon többi évi fáradozás eredményeit, melyet a kormány és a törvényhozás az ország pénzügyi rendezése érdekében tanusitott, s mely fáradozás már eddig is üdvös gyümölcsöket termett s kilátást nyujtott arra, hogy állandó javulás fog általa előidéztetni. De fontosnak tartom e kérdést azért is, mert meg vagyok győződve, hogy pénzügyi életképességünk egy időre legalább összefügg hazánk önállóságának kérdésével. S azért én ezen kérdést felette fontosnak és semmikép nem tartom mellőzendőnek; de bármennyire fontosnak tartom is ezen szempontot, felfogásom szerint ez nem az egyedüli szempont, melyet figyelembe kell venni. Ép oly fontos a monarchia és hazánk érdekeinek és állami létünknek biztositása és pedig nemcsak máról holnapra, hanem biztositása állandóan. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Van azonkivül egy másik érdek, mely benünket a keleti kérdés rendezésénél kétségkivül közelről érint és ez a kereskedelmi összeköttetések létesitése. (Halljuk!) Szomszédságunkban a keleten iparunk mai állásánál fogva mi vagyunk első sorban hivatva elfoglalni azon tért, mely azon tartományokban még sok tekintetben parlagon hever. Hazánknak a nyugati nemzetekkel a versenyt e téren kiállani sok tekintetben nehéz; de igenis hivatásunk iparunknak a keleten kinálkozó alkalmat és tért megszerezni. Ezen kereskedelmi összeköttetések létesitésénél kétségkivül fontos szerepet játszik a vasuti csatlakozások kérdése, és e tekintetben fősulyt kell fektetnem arra, hogy e kérdés is az ország érdekeinek megfelelőleg oldassék meg. Felfogásom szerint a törökországi letező vasutaknál való összeköttetés legczélszerübben Szerbián és a Morava völgyén át volna létesitendő; erre szintén a berlini szerződés adta meg az alapot, mely erről a 38-ik pontban szól, s igy a berlini szerződés ezen pontjának végrehajtása esetén azon szerencsés helyzetben leszünk, hogy ezen összeköttetést közvetlenül hazánkkal, hazánk fővárosával és ezen át Európa északnyugati részeivel létesithessük. Meg vagyok győződve, hogy a kormány a berlini szerződésnek hazánk érdekében leendő végrehajtására az intézkedést ez irányban is meg fogja tenni.

Minthogy tehát véleményem szerint a létező és megteremtett alap által meg van adva a mód arra, hogy saját érdekeink a keleten megóvassanak s meg van adva a most a bizottság által benyujtott válaszfelirati javaslat által a kormánynak arra, hogy befolyását hazánk érdekében érvényesitse, én ezen válaszfelirati javaslatot elfogadom. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Ezután Orbán Balázs beszélt. Beszéde előtt a ház nagy része, mint rendesen, most is megszökött.

LEGUJABB.

Sefket pasát, a monasztiri hadtest parancsnokát, utasitotta a porta, hogy Szalih pasával, a szalonikii hadtest parancsnokával egyetértve rögtön kezdje meg az operátiót a bolgár felkelők ellen. Az már más kérdés, hogy fognak-e valamit végezni? — Nagyon valószinü, hogy, ha sikerrel fognak működni a bolgár bandák ellen, az orosz seregek nem fogják nyugodtan eltürni. Oroszország már megkezdette Keleti-Rumélia fölforgatását, e munkájában nehezen hagyja megzavartatni magát a porta által.

Az olasz lapok tele vannak az attentátummal. Az egyik bolognai lap közli, hogy először Bolognában akarták a király ellen megkisérteni az attentátumot. A királynénak névtelen levelekben adták tudtára e szándékot. Igy azután a bolognai hatóság többeket elfogatott az olasz radicális sajtó nagy boszuságára.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A királyné nevenapját** Gödöllőn ünnepélyesen tartották meg. Erzsébetnap előtti este az egész város ki volt világitva, a névnapon pedig már korán reggel hallhatók voltak a mozsárdörgések. Délelőtt 9 órakor a katholikus egyházban fényes mise tartatott, melyen az egész udvari személyzet, a város hatóságai és a népség nagy számmal vettek részt.

— **Sepsi-Szentgyörgy** város Orbán Balázsnak a képviselőházban tett minapi nyilatkozata szerint azért szavazott „ugy, a mint szavazott, mivel a várost a törvényszék visszanyerésével kecsegtették.“ Orbán Balázs ki akar mosdani a rágalmazás alapos vádja alól s még jobban belekeveredik. Fogadást ajánlunk Orbán Balázs urnak azon esetre, ha csak egyetlen embert is tudna megnevezni, a kitől a mostani választás alatt olyan igéretekkel erőszakolták ki votumát. — Mindaddig azonban, mig ezt meg nem teszi, egy adattal többet szolgáltatott a közvéleménynek arra nézve, — hogy minden további gondolkozás nélkül rágalmazónak bélyegezze őt ezután is. Tény, hogy a törvényszék visszahozatala elodázhatlan kérdéssé vált a helyi viszonyoknál fogva, de ez a kérdés nem a választás alkalmával dőlt el, a mint azt Orbán Balázs ur nagy alapossággal és roppant bölcsességgel kifundálni kegyeskedett. Ezek után az erdélyrészi többi választásokról beszolgáltatott adatai alaposságára pontosan lehet következtetnünk.

— **A sepsi-szentgyörgyi jótékony nőegylet** f. hó 20-án este Cserey né ő nga tiszteletére bankettet rendezett. Ez estélyen a legválogatottabb közönség gyült össze s különösen városunk hölgyei oly szép számban jelentek meg, a minőt rég nem láttunk már. Az estély rendben s élénk változatokban gazdag programmal folyt le. Nem hiányoztak toasztok sem. Ezek közül első volt a Potsa József főispán ő mltga gyönyörü pohárköszöntése Ő Felsége Erzsébet királyasszonyra. A szellemdus toast a legmagasztosabb női példányképet ugy tünteté fel, mint a kinek az ország hölgyeihez intézett könyörületre hivó szózata eljutott hazánk legtávolabbi részeire is s megtermé áldásos gyümölcsét: a jó szivü, nemesen érző nők társulását a könyörületesség szép erényének gyakorlására. A fenkölt szellemü toaszt leirhatlan lelkesedést szült. Utána Császár Bálint v. polgármester köszönté fel a nőegylet elnökét Csereyné ő ngát; poharak ürittettek Pótsa J. háromszékm. főispánért, gr. Andrássyné és Tisza Kálmánné asszonyokért, Bogdán Andrásnéért, Bogdán Istvánnéért, Sebestyén Sándornéért, Kelemen Lajosné alelnőkért s végre az összes nőegyletért. A szép rendben lefolyt estélyen az élénkséget emelte a helybeli zenekar válogatott darabjaival, melyek közül egy párt tapsokban is részesitett a közönség. Vacsora végén Boka József hegedümüvész játszott megérdemlett nagy figyelem közt néhány magándarabot s különösen számtalan variaciókkal előadott népdalai viharos tetszésben részesültek. Az estély benyulott az éjeli órákba s éjféltájban a közönség derült hangulattal, a nőegylet elnökét éltetve szétoszlott.

— **Csernátoni** Fiumében egyhangulag megválasztatott orsz. képviselőül.

— **A házipar-egylet** választmánya folyó hó 21-én ülést tartott, melyen az egylet által eddig is gyakorolt lenbeváltás elhatároztatott, ugyszintén az az évi nagy közgyülés megtartása is, mely annak idejében az egylet érdemes elnöke által fog egybehivatni valószinüleg a jövő hó első napjaiban. E gyülésen egy pár örvendetes jelentés történt az egyesületet érd klőleg, nevezetesen egy műfestőde beállítására 500 frt és a szövészeti tanmühelyben eddigelő dicséretes szorgalommal tanult és haladott árva fiu: Mihály Andrásnak a szövészet tanulmányozása végett Szászországba leendő küldetésére 500 frt államsegélyről, melyeket a hazafias munkásságu földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium tett specialiter a székely ipar emelésére. A választmány örvendetes tudomásul vette ezen bölcs intézkedését kormányunknak s reményünk van, hogy a szövészeti tanmühely számára állandó alkalmas helyiség szerzésére kért segély utalványozása is csak idő kérdése iesz. Szóba hozatott az 1879. évi székesfehérvári országos ipar-, termény- és állatkiállitasoni részvételünk is, melyre nézve az egyesületi választmány a részvételt mondotta ki s az azzal járó költségekre nézve pedig a kormány támogatását fogja kérni. Felhivjuk e helyen is Háromszék gazda és iparos közönségét, hogy emlitett országos kiállitáson a székelyföldhöz méltóan maga megismertetése végett igyekezzék résztvenni. Bejelentési iveket Binder Lajos gépészmérnök urnál a szövészeti tanmühelyben lehet kapni.

— **Kisorsolás.** Br. Szentkereszty Stephánie ő méltósága által a kézdi-vásárhelyi oltár-egylet számára kisorsolás végett felajánlott nagy olajfestményü oltárkép jelen hó 19-én Kantában megtartott közgyülésben kihuzatván — a **121-ik** szám lett a nyertes.

— **A pápa lapja**. Rómában több bibornok és római aristokrata felszólalására a pápa egy nagy politikai lap alapitását határozta el, mely egyszerre olasz, francia, német, angol és spanyol nyelven jelenik meg. A lap szerkesztője a pápa testvére, Monsignore Pecci lesz, kit legközelebb bibornokká neveznek ki, mig a lapot Connestabile gróf fogja tulajdonképen vezetni. Az első szám március elején fog megjelenni.

— **Konkoly Thege Miklós** földbirtokos és m. tud. akad. tag. ó gyallai berendezett és felszerelt magán-csillagdáját összes gyüjteményeivel és teljes felszereléseivel együtt mindenestől a létesitendő pozsonyi egyetemnek ajándékul ajánlja fel, egyedül azt a feltételt kötvén ki, hogy mig él, az intézet és a műszerek tudományos használatát maga élvezhesse. Ezen nemes keblü ajánlatot a vallás és közoktatásügyi miniszter egy levélben köszönte meg.

— **Merényletek.** Kriminálisták által elismert tény, hogy nagy büntettek gyorsan találnak utánzásra. Thomas bremai büntettére egymásután következtek hasonló gonoszságok. Francesconi, majd Hödel, azután Nobiling. Különösen koronás fők ellen a merényletek arányalag gyorsan és nagyobb számban jelentkeztek. Május 11-én Hödel lött a német császárra, három héttel később Nobiling. Október 26-án Moncasi tört a spanyol király ellen, mig november 18-án az olasz király volt a kiszemelt áldozat. A többi három merénylet lőfegyverrel, az utóbbi tőrrel történt. E század első harmada óta 31 merénylet követtetett el koronás fők és köztársasági elnökök ellen. Csak két esetben (Lincoln és Parma hercege) végződött a merénylet az áldozat halálával.

— **Öngyilkosság.** Székely Ádám maros-tordamegyei levéltárnok e hó 16-án a megyei levéltár egyik szobájában felakasztotta magát Marosvásárhelyen. — A boldogult egyike volt a bár kis körben ismert, de jellemes, becsületes hazafiaknak; — a szabadságharc alatt mint honvédtiszt szolgálta a hazát, azután gazdasággal foglalkozott, a 60-as évek végén megyei levéltárnokká neveztetett, mely tisztében kitünő szakértelemmel járt el. Az irodalommal is foglalkozott és kedélyes elbeszéléseket és értékes historiai vázlatokat irt; az alakulóban levő „Kemény Zsigmond-társaságnak“ is buzgó tagja volt. Utóbbi időben másodszor is megnősült és most két csecsemőt és kesergő nőt hagyott maga után. A marosszéki és marosvásárhelyi honvéd-egyletnek mindvégig buzgó jegyzője, titkára vala s legnagyobb örömmel, büszkeséggel tekintett mindig a Bem szobrának leendő felállitása ünnepélyére, melyet azonban végzete nem engedett megérni. A közel 66 éves férfi tettének indokául anyagi — és főként váltókezességből származó bajait állitják.

— **Öngyilkosság.** Beszterczéről irják a „M. Polgár“-nak: Besztercei Deichendt Karolina özvegy asszony évek előtt jó anyagi helyzetben lévén, egy szegény leányt vett örökbe. Folyó hó 4-én férjhez adta fogadott leányát; nagy ünnepély volt a háznál, s vigan volt az egész társaság az örömanyával egyetemben. A fiatal pár elment a menyegző utáni napon a vőlegény, illetőleg férj lakhelyére, hová a nevelőanya is elindulandó volt pár nap mulva. E hó 6 án azonban a nevelő anya a pinczében felakasztotta magát. Különös, hogy az épület körül dolgozó kőművesek rábukkantak ugyan, mielőtt meg lett volna halva; de nem merték levágni, hanem addig tanakodtak, mig a szegény asszony kimult. A nőt ez elhatározásra mostani zilált anyagi helyzete birta, s ennek végrehajtását nevelt leányának férjhezmenetelétől tette eddig függővé.

Érték- és váltó árfolyam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén november 22

Magyar aranyjáradék	84.10
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—.—
„ „ „ II. „	112.50
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	73.50
„ „ „ 1876. évi államkötv.	66.—
„ vasuti kölcsön kötvény	98.50
„ földtehermentesitési kötvény	78.75
Temesvári „ „	74.75
Erdélyi „ „	73.05
Szőlődézmaváltsági „	—.—
Osztrák egys.-államadósság papirban	80.75
„ „ „ ezüstben	64.30
„ aranyjáradék	62.45
1860. államsorsjegy	71.65
Osztrák nemzeti bankrészvény	112.25
„ hitelintézeti „	786.—
Magyar hitelbank	227.50
Ezüst	100.—
Cs. kir. arany	5 57 5/10
Napoleond'or	9.33 5/11
Német birodalmi márka	57 80
London	116.60

Felelős szerkesztő: **Málik József.**

Kiadótulajdonos: **Pollák Mór.**

Árverezési hirdetés.

A zaláni egyházközség cser-, nyár- és bükkfa erdejét nyilvános árverezés utján szálanként készpénz fizetésért elárusitani kivánván: ezennel köztudomásra hozatik, az árverezés f. hó 28-án veszi kezdetét.

Zalán, 1878. nov. 18-án.

Apor Miklós,
megyebiró.

2—2

Árverezési hirdetés.

Lécfalva község szesz-, pálinka- és sör árulhatási joga, az 1879-ik évi január 1-től, három egymásután következő évekre, jelen év december 15-én a községi háznál tartandó nyilt árverezésen haszonbérbe fog adatni.

Feltételek a körjegyzői irodába megtekinthetők.

Lécfalván, 1878. nov. 18-án.

Sándor István,
biró.

1—

Sz. 3907. 1—2

Hirdetmény.

Brassómegye alvidéki járás szolgabirája részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint f. év aug. hó 20-án a földvári vasuti állomáson az 1874. évi XX. t. cz. 59. §-a értelmében lefoglalt 102 drb nyers bivalborju-bőr **f. hó 30-án d. u. 2 órakor** az emlitett állomás raktárában nyilvános árlejtés utján legtöbbet igérőnek azonnali fizetés mellett el fog adatni.

Bővebben tudakozhatni ezen szolgabirói hivatalnál.

Földvár, 1878. november 21.

Pildner Ferencz,
szolgabiró.

Sz. 115. kj. 1—2
1878. bir. megb.

Árverezési hirdetmény.

A kézdi-vásárhelyi tks. kir. törvényszéknek 1878. október 15 napján 4649. sz. alatt kelt megbizása alapján Weinberger Lajos sepsi szentgyörgyi kereskedő csődvagyonához tartozó 276 frt 66 krra becsült összes könyvbeli követelések eladására határnapul **1878. évi dec. hó 6-án** d. e. 9 óráját tüztem ki.

Miről venni szándékozók azon hozzáadással értesittetnek, hogy az összes követelések együttesen bocsáttatnak árverés alá, hogy a vételár azonnal készpénzben fizetendő és hogy az árverés alóli irott közjegyző irodájában (piacz-sor) fog megtartatni.

Kelt Sepsi-Szentgyörgyön, 1878. nov. 16-án.

Benedek János,
kir. közjegyző,
rendes birói megbizott

Nyomatott Pollák Mórnál Sepsi-Szentgyörgyön.

FIGYELMEZTETÉS.

Az általam **javitott sós-borszesz**, mint kitünő háziszer megismertetését Magyarországon mintegy 13 évvel ezelőtt kezdtem meg. Ez idő óta folytonosan, de különösen az utóbbi években utánoztatik készitményem a legnagyobb mértékben, azaz hogy üvegmintáim s cimjegyeim, sőt aláirásom is megközelitő ügyes vonásokkal hamisittatnak az utánzott készitményre, mely nem áll egyébből, mint közönséges szeszből (spritusból). Igy volt ez hajdan a jeles feltaláló Lee-vel. Cikkét Angliában sokan utánozták, mig végre a cikk jó hirnevét tökéletesen elveszté a hamisitott, illetőleg kevésbé tökéletesen kiállitott sósborszesz által. Sósborszesz-készitményem kiváló gyógyhatásáról az üvegekhez mellékelt használati utasitásokban felsorolt levelek, többek között Kossuth Lajos nagy hazánkfia leveltöredékére mint igazolványra hivatkozom, mely alkalommal tisztelt vevőimnek különösen figyelmébe ajánlom az általam készitett sósborszeszhez csatolt utasitásokon látható aláirásomat, az üvegjeimen a dombornyomatu köriratot, a cinkupakokon cégem vert nyomását; mert tény az, hogy a vidéki kereskedők nagy része készitményem gyanánt az utánzott sósborszeszt hozza forgalomba, illetőleg árultatja, mert a kevésbé tökéletesen készült sósborszesznél olcsóbbságánál fogva nagyobb engedményben részesittetnek az illető készitők által.

Budapest, 1878. októberhóban.

BRÁZAI KÁLMÁN.

SÓS-BORSZESZ,
altalam javitott kitünő háziszer.

Gyors hatást eszközöl rheuma, csúz, szaggatás, fagyás, fog-, fej- és fülfájdalmak, szemgyulladás, bénulások, stb. stb. ellen; sőt fogtisztitó szerül is ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősbiti és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint fejmosásra, a hajidegek erősitésére és korpától megtisztulásra is.

Használati utasitás magyar vagy németnyelven bizományosaim névsorával minden üveghez mellékeltetik. Ára egy nagy üveggel **80**, kisebb **40 kr.**

ÉLET-ITAL,
kitünő háziszer váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörcs, epe-inger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság stb. ellen.

Ára egy nagy üveggel **65 kr**, kisebb **50 kr.**

Kapható: Sepsi-Szentgyörgyön Csutak testvérek, Segesvárt Teutsch J. B; Kézdi Vásárhelyt Benkő Gyula, ifj. Jakab István, Csiszár Mihály, Kovács K.; Brassóban Poor Emil, Eremias D., Servatius és Kirr, Lázár és Verzár, Farkas Károly urak kereskedésében. 2—3

Szépség!!

Az arcszin fiatal üdesége!

Felülmulhatatlan és nélkülözhetlen szappannak bizonyult be és általánosan elismertetett hölgyek és urak által a kitünő párisi Dr. LEJOSSE-féle

SAVON RAVISSANTE;

ez a legjobb és leghirnevesebb mosdószappan a világon; a ki egyszer megkisértette, az soha többé nem használ más szappant.

A hatás biztositttatik.

— Egy darab ára 50 kr. —

Felülmulhatlan bőrszépitő szernek lett a hölgyvilág által általánosan elismerve a hivatalosan megvizsgált, kitünő, ártalmatlan, valódi

Ravissante

Dr. LEJOSSE-tól Párisban.

Ezen világhirü bőrtisztitó szer valamennyi szépitő szer között leghiresebb és leghatásosabbnak bizonyult szeplők, napégés, rezesség, sárga foltok, valamint minden bőrtisztátlanság biztos eltávolitására.

A RAVISSANTE az arcszinnek feltünően szép, halvány rózsaszinü, bársonyszerü fiatal üdességet ad, a bőrt és kezeket vakitó fehérségüvé és gyöngéddé teszi, hűsitő és felüditőleg hat s gyöngéd bőrt szerez a legkésőbbi öregségig.

Budapesten valódi minőségben kapható: **Török József** gyógyszerész urnál király utca 7. sz. Sepsi-Szentgyörgyön **Ötves és Betegh** urak gyógyszertárában.

Egy kis eredeti üvegtok ára 2 frt 50 kr.
Egy „ „ „ 1 frt 50 kr.

Központi szétküldési raktár: Schwarc Henriknél, (Budapest, muzeum-körut 41. sz.) 22—